

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Jany Záviské a JUDr. Petra Indráčka v právní věci

žalobce: **M. D., IČO: X**
zastoupen advokátem Mgr. Ivanem Nezvaletm
sídlem Zelný trh 332/12, 602 00 Brno

proti

žalované: **Česká průmyslová zdravotní pojišťovna**
sídlem Jeremenkova 161/11, 703 00 Ostrava

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 3. 2018, č. j. FP/SÝ/VN2014_KZ/015850, ve věci nedoplatku pojistného na veřejné zdravotní pojištění

takto:

- I. Žaloba **se odmítá** a věc se postupuje rozhodčímu orgánu České průmyslové zdravotní pojišťovny.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 5. 4. 2018 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 16. 3. 2018 sp. zn. FP/SÝ/VN2014_KZ/015850. Svou žalobu odůvodnil tím, že dne 16. 2. 2018 mu byl oznámen výkaz nedoplatků č. j. 2014_KZ/015850/2 datovaný dne 16. 2. 2018, kterým mu žalovaná předspsala k úhradě dluh na veřejném zdravotním pojištění podle § 15 a 18 zákona č. 48/1997 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Žalobce podal proti výkazu nedoplatků odůvodněné námitky datované dne 16. 2. 2018 a doručené žalované dne 19. 2. 2018. Dne 28. 3. 2018 bylo žalobci k rukám jeho zástupce doručeno rozhodnutí žalované datované dne 16. 3. 2018 sp. zn. FP/SY/VN2014_KZ/015850, jímž byl shora uvedený výkaz nedoplatků potvrzen. Z obsílky obsahující rozhodnutí žalované se podává, že toto rozhodnutí bylo vypraveno dne 27. 3. 2018, když současně k žalobě přiložil fotokopii obálky, v níž bylo doručováno uvedené rozhodnutí jeho právnímu zástupci, podané žalovanou na poštu v Kladně dne 27. 3. 2018. S ohledem na skutečnost, že zdravotní pojišťovna o námitkách nerozhodla do 30 dnů od jejich doručení, pozbývá výkaz

nedoplatků platnosti ve smyslu § 53 odst. 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění a žalobce proto navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil.

2. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že dne 16. 3. 2018 rozhodla o námitkách proti výkazu nedoplatků a téhož dne předala rozhodnutí k doručení. Jelikož v podaných námitkách byly uvedeny dvě adresy právního zástupce žalobce, měla žalovaná za to, že adresa uvedená na razítku Rooseveltova 564/8, Brno je adresa určená pro účely doručování a na tuto adresu rozhodnutí právnímu zástupci žalobce odeslala. Zásilka se však žalované vrátila jako nedoručená s tím, že adresát se odstěhoval. Poté žalovaná doručovala rozhodnutí na adresu sídla právního zástupce žalobce, který si zásilku dne 28. 3. 2018 převzal. Žalovaná má za to, že o podaných námitkách prokazatelně rozhodla v zákonné lhůtě 30 dnů, když námitky byly žalované doručeny dne 19. 2. 2018, a rozhodnutí o námitkách bylo vydáno a předáno k poštovní přepravě dne 16. 3. 2018. V souvislosti s tím žalovaná poukázala na ustanovení § 53 odst. 7 zákona o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. S ohledem na shora uvedené má žalovaná za to, že výkaz nedoplatků je nadále platný a navrhuje zamítnutí podané žaloby.
3. V replice žalobce konstatoval, že i přes to, že zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění vylučuje použití obecných předpisů o správním řízení, platí dle § 180 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“), že tam, kde se podle dosavadních předpisů postupuje ve správním řízení tak, že správní orgány vydávají rozhodnutí, aniž tyto předpisy řízení v celém rozsahu upravují, postupují v otázkách, jejichž řešení je nezbytné, podle částí druhé správního řádu. Žalobce dále poukázal na to, že zdravotní pojišťovny jsou v řízení, ve kterých rozhodují o právech a právních povinnostech pojištěnců, v postavení správního orgánu. Vzhledem k tomu, že zákon o veřejném zdravotním pojištění nemá ucelenou úpravu vedení řízení, jsou správní orgány povinny postupovat při vedení řízení a vydání rozhodnutí za užití částí druhé s. ř. Žalobce dále uvedl, že jeho podání datované dne 16. 2. 2018 obsahovalo řádné označení zástupce včetně adresy sídla, která koresponduje s adresou sídla zapsanou ve veřejně dostupném seznamu vedeném Českou advokátní komorou. Dále žalobce upozornil na to, že žalovaná byla ve smyslu § 19 odst. 1 s. ř. povinna doručovat rozhodnutí do datové schránky žalobce, neboť žalobce je zastoupen advokátem, jež má obligatorně zřízenou datovou schránku. Rozhodnutí žalované však bylo doručováno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb a prokazatelně tak bylo vydáno až dne 27. 3. 2018. V závěru své repliky žalobce uvedl, že v daném případě vystupovala žalovaná jako orgán vrchnostenské správy a jako taková měla postupovat přísně jen v rozsahu, způsobem a mezích vymezených zákonem. V projednávané věci tak žalovaná neměla možnost svobodné volby druhu komunikace s účastníky.
4. Napadeným rozhodnutím žalované ze dne 16. 3. 2018 sp. zn. FP/SÝ/VN2014_KZ/015850 došlo k potvrzení výkazu nedoplatků VN2014_KZ/015850 ze dne 16. 2. 2018 s odůvodněním, že námitky podané proti výkazu nedoplatků nejsou důvodné, neboť výše nedoplatků byla stanovena správně.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že výkaz nedoplatků ze dne 16. 2. 2018 č. j. FPZV/ME/VN/2014_KZ/015850/2 byl žalobci doručen dne 16. 2. 2018 do datové schránky. Proti výkazu nedoplatků žalobce podal prostřednictvím advokáta Mgr. Ivana Nezvala námitky, které byly předány k poštovní přepravě dne 17. 2. 2018 a žalované byly doručeny dne 19. 2. 2018. K námitkám byla připojena plná moc, kterou žalobce zmocnil

uvedeného advokáta k zastupování ve všech právních věcech. Na plné moci, jakož i na námitkách proti výkazu nedoplatek, je uvedeno jako sídlo advokáta adresa Zelný trh 12, Brno. Listiny dále obsahují razítko zástupce žalobce, na němž je uvedena adresa Rooseveltova 654/8, Brno. Z obsahu správního spisu dále vyplývá, že rozhodnutí ze dne 16. 3. 2018 č. j. FP/SÝ/VN2014_KZ/015850, jímž byl výkaz nedoplatek ze dne 16. 2. 2018 potvrzen, bylo doručováno zástupci žalobce poštou na adresu Rooseveltova 564/8, 602 00 Brno (adresa psaná rukou, špatně čitelná, poznámka soudu), přičemž zásilka byla předána k přepravě dne 16. 3. 2018. Dne 19. 3. 2018 byla na obálce doručovatelkou J. K. vyznačena poznámka, že se zásilka vrací, neboť se adresát odstěhoval. Dále založena dodejka o doručování předmětného rozhodnutí právnímu zástupci žalobce na adresu Zelný trh 12, 602 00 Brno s uložením dne 28. 3. 2018 a téhož dne advokátem převzato.

6. Podle § 53 odst. 4 zákona č. 48/1997 Sb. lze proti výkazu nedoplatek podat do 8 dnů od doručení písemné námítky, pokud plátce pojistného nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší.
7. Podle § 53 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb. *vydá zdravotní pojišťovna do 30 dnů od doručení námitek rozhodnutí, kterým výkaz nedoplatek buď potvrdí, byla-li výše nedoplatek stanovena správně, nebo zruší. Pokud zdravotní pojišťovna nerozhodne o námitkách ve lhůtě výše uvedené, pozbývá výkaz nedoplatek platnosti.*
8. Podle § 53 odst. 7 zákona č. 48/1997 Sb. *se na výkaz nedoplatek nevztahují obecné předpisy o správním řízení.*
9. Podle ust. § 53 odst. 1 věty první zákona č. 48/1997 Sb. *na rozhodování zdravotních pojišťoven ve věcech týkajících se udělení předchozího souhlasu podle § 14b, vydání povolení podle koordinačních nařízení, náhrady nákladů podle § 14 odst. 2 až 4, přírázek k pojistnému, pokut a pravděpodobné výše pojistného a ve sporných případech ve věcech placení pojistného, penále, vracení přeplatku na pojistném a snížení záloh na pojistné se vztahují obecné předpisy o správním řízení, nestanoví-li tento zákon jinak.*
10. Ze shora citovaných zákonných ustanovení vyplývá, že správní řád se použije vždy, vyjma případů, kdy to stanoví zákon o veřejném zdravotním pojištění.
11. V souzené věci správní orgán rozhodl výkazem nedoplatek, přičemž s odvolání na právní ustanovení citované v odst. 8 tohoto rozsudku se na řízení o vydání výkazu nedoplatek nevztahuje správní řád. Proti výkazu nedoplatek může plátce pojistného podat do 8 dnů od jeho doručení písemné námítky, pokud nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší, přičemž důvod podání je plátce pojistného povinen v námitkách uvést (§ 53 odst. 4 zákona č. 48/1997 Sb.). Po podání námitek následuje řízení o námitkách, kdy zdravotní pojišťovna je povinna do 30 dnů ode dne doručení námitek rozhodnout tak, že buď výkaz nedoplatek potvrdí, byla-li výše nedoplatek stanovena správně, nebo jej zruší. Pokud zdravotní pojišťovna nerozhodne o námitkách do 30 dnů od jejich doručení, pozbývá výkaz nedoplatek platnosti (§ 53 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb.).
12. Podáním námitek proti výkazu nedoplatek účastník řízení však řízení posunuje do další fáze, tedy do řízení po vydání výkazu nedoplatek a na toto „pokračující“ řízení se již nevztahuje výluka správního řádu. Správní orgán tak je povinen v tomto dalším řízení již plně respektovat ustanovení správního řádu v souladu s ust. § 53 odst. 1 zákona č. 48/1997

Sb., a tudíž proti rozhodnutí o námitkách musí být přípustné odvolání, prostřednictvím kterého účastník řízení se dožaduje, aby správní orgán vyššího stupně přezkoumal rozhodnutí orgánu nižšího stupně, přičemž na přezkoumání má právní nárok. Při procesním postupu, který zvolil žalovaný, rozhodnutí ve věci samé zůstává jen v pravomoci správního orgánu prvního stupně a je zcela vyloučena důsledná instancní kontrola rozhodovací činnosti správního orgánu prvního stupně nadřízeným správním orgánem. V různých oblastech správního práva existuje rozhodování „na jeden pokus“, které lze uplatnit v případě nezpochybnitelného zjištění skutkového stavu věci, avšak neakceptace takového rozhodnutí účastníkem řízení má za následek standartní následné správní řízení.

13. Podle ust. § 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.*
14. Podle ust. § 68 písm. a) s.ř.s. *žaloba je nepřípustná také tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.*
15. V souzené věci žalobce byl žalovaným poučen (strana třetí napadeného rozhodnutí), že „rozhodnutí je konečné“. Žalovaný, odňal-li žalobci právo domáhat se přezkoumání rozhodnutí odvolacím orgánem, porušil zásadu dvouinstančního řízení.
16. Podle ust. § 46 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) *podal-li návrhovatel návrh proto, že se řídil nesprávným poučením správního orgánu o tom, že proti jeho rozhodnutí není přípustný opravný prostředek, soud z toho důvodu tento návrh odmítne a věc postoupí k vyřízení opravného prostředku správnímu orgánu k tomu příslušnému. Byl-li návrh podán včas u soudu, platí, že opravný prostředek byl podán včas.* Včasnost návrhu se posuzuje dle lhůt stanovených soudním řádem správním, nikoliv správním řádem. Pro včasnost podání návrhu není zároveň rozhodné, kdy tento bude postoupen soudem příslušnému správnímu orgánu, ani kdy mu fakticky dojde, rozhodný je okamžik, kdy návrh došel soudu (komentář soudního řádu správního Beckova edice komentované zákony, 1. vydání, str. 352).
17. Vzhledem k tomu, že v dané věci žalobce podal žalobu proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, aniž vyčerpal řádné opravné prostředky z důvodu nesprávného poučení žalovaného správního orgánu, soud dle ust. § 46 odst. 5 s.ř.s. návrh odmítnul a věc postoupil k vyřízení opravného prostředku rozhodčímu orgánu České průmyslové zdravotní pojišťovny. Správní orgán v dalším řízení bude vycházet z právního názoru soudu, že na řízení po vydání výkazu nedoplatek podáním námitek se vztahuje správní řád.
18. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 3 věta první s.ř.s., dle které žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 11. 7. 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu